

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samoj «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 8.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se sukladno: Pojedini brojevi stoje 16 para, a zastareni para 20.

Dijena za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakov obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilično pretplate, bit će povraćena. — Pretplate se šalju poštanskim nopoliticama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćeno se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaljati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Njemačka ofenziva na zapadnoj fronti.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 5. Wolff Bureau javlja:
Veliki glavni stan, 5. juna 1918.
Zapadno bojište:
Vojna skupina njemačkog nasljednika prijatelja:

Proširismo naše uspjehe na južnoj obali Aisne, te potisnuli neprijatelja na Ambleng i Catry i zauzeli njegove položaje sjeverno od Domniersa. Bilo je lokalnih bojeva s obe strane Oucqua rijeke. U ostalom stanje je nepromijenjeno.

BERLIN, 6. Wolff-Bureau javlja:
Veliki glavni stan 6. juna 1918.

Zapadno bojište:
Na bojnjoj fronti stanje se nije promijenilo. U lokalnim bojovima zapadno od Pontoise, sjeverno od Aisne i na Savièreskoj ravni zapremismo neprijateljske nasipe i opkope. Chateau-Thierry stajao je pod neprekidnom poraznom vatrom Francuza.

Dijeljen skupine vojske njemačkog nasljednika prijatelja od 27 moja na ovamo sastoji se od preko 55.000 zarobljenika, megiu kojima preko 1500 oficira, preko 650 topova i puno kojma 200 mitraljeza. Zadnja dva dana oboreno je 46 neprijateljskih letjelica i 4 zauzdana balona.

Zaljetna eskadra Richtofera oborila je pokraj učite hiciama 15 neprijateljskih letjelica.

Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Ostali izveštaji austrijsko-ugarskog i njemačkog glavnog stana od 5. i 6. juna nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Njemačka ofenziva i raspoloženje u Francuskoj.

Pariška štampa o ratnom položaju.

Pariška štampa govori iscrpljivo o položaju na fronti, te ga označuje ozbiljnim. «Matin» očekuje veliku bitku na dvi Noyon-Chateau Thierry. Dasivna defenziva od čta mjeseca nije se pokazala uspješnom. «Echo de Paris» kaže, da general Foch mora štedljivo raditi s pričuvama, jer Nijemci imaju još mnogo sila na raspolaganje, te pozivlje vladu, neka se odrekne djetinjastih tumačenja, koja se od nekoliko dana pružaju publici, da se protumači francuski uzmak. Narod voli čuti čitavu istinu o prancinjim pogriješcima, nego li da mu se koješta natuca.

Izjava ministra-predsjednika Clemenceau-a.

PARIZ, 5. Ministar predsjednik Clemenceau izjavljuje u Komori, da ne može odgovoriti na već se vodi; ali on neće tako podao biti i da postupa protiv vojskovođa, koji su stekli zasluga za domovinu. Ovaj je čas strašan, ali junaštvo naših vojnika savladaće situaciju. Ministar predsjednik izrazuje priznanje generalima. «Mi uzmi-

ćemo — kaže — ali nikad se nećemo predati: Naši saveznici hoće da ratuju do kraja. Ako vlade i pučanstvo shvaćaju situaciju, tad je pobjeda naša. Na kraju Clemenceau iznese pitanje pouzdanja i da se rasprava o upitima odgovori za neodređeno vrijeme. To mu bje primljeno sa 377 protiv 110 glasova.

Saopćenje francuskog vojničkog ratnog vijeća.

PARIZ, 5. Saopćenje vrhovnog ratnog vijeća kaže: «Vrhovno ratno vijeće držalo je svoje šesto zasjedanje, i to pod prilikama koje su za svezu slobodnih naroda ozbiljne. Njemačka vlada nastoji, da iznudi odluku u Evropi prije nego Sjedinjene države mogu da uloze svu težinu svojih snaga. Neprijatelj će bez sumnje ponoviti svoje napade, te saveznički narodi još mogu da budu izloženi kritičnim danima. Pošto je pretreslo ukupno stanje, vrhovno ratno vijeće uvjerenno, da će saveznici tvrdi i srčano podnositi kušnju ove vojne. Ugovori što su pred dva mjeseca sklopljeni upogled šiljanja i ukrcavanja američanskih četa, neće dopustiti neprijatelju da odnese pobjedu tam što će se naše pričuve istrošiti prije nego sam istroši svoje. Vrhovno ratno vijeće očekuje s pouzdanjem konačni rezultat».

Amerika i zaoštro podmorničko ratovanje.

Američke lagje potopljene.

WASHINGTON, 6. (Reuter). Flotni odsjek dobio je službenu vijest, da su na američanskoj obali bili potopljeni od podmornički jedan parobrod i tri američanske škune. Izveštaji iz New-Yorka potvrđuju, da su ih dvije podmornice potopile, te da su se lagje po svoj prilici izgubile pred obalom nove Engleske i New-Jersejja.

LONDON, 6. Novine javljaju iz New Yorka: New-Yorkška luka zatvorena je zbog opasnosti od podmorniča. Po jednoj vijesti Agencije Reuter iz New-Yorka, računa se, da su podmornice potopile od 25. maja na američanskoj obali 15 američanskih lagja, megiu tima 2 parobroda. Naredilo se da se obala mora potamnjeti. Zabranjena je i reklama svjetlošću u New-Yorkškom Broadwayju: zgrade u kojima se svijeća gori, moraju se zakloniti od svjetlosti. Ne navode se razlozi ovim odredbama; po svoj prilici biće im svrha, da sprečavaju eventualne njemačke zračne napade.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 5. Glavni stan, 4. o. m.
Fronta u Palestini:
Artiljerijska vatra oživlje na istočnoj obali Jordana; tamo bjehu rastjerane pomaknute patrole neprijateljske konjice. Naša je artiljerija krepko tukla opaženo neprijateljsko kretanje.

Na ostalim frontama stanje se nije izmijenilo.

CARIGRAD, 6. Glavni stan, 5. o. m.

Fronta u Palestini:
Na raznim mjestima po nas uspješni patrolski bojevi. Na ostalim frontama ništa novo.

Ipak, uz neprisljenu, već srčanu, povoljitu, te živu i vjerskim osjećajem protkanu molitvu, koja se izmigu hakaka vere i podnebesem je poput mirnog haka umiljene i skromne grmečku ljubice, pomiljivijim češ okom lako zamijetiti, da je ovo danas na ukopištu Svetoga Blaža najveće briga i starosti uložene u voštane svijeće. Netom jesenje, i otanje sunce za gore, a suton zemlju obavije, i mrtvačka zdrava marija svojim odugljenim, sumornim te turobnim glasom uzme uzdolja prolamati, a dočinama se šuljati, te kršćansko srce bolnim odjekom tuge i smalaksalosti prožimati, raštrkanim grobnicama, i bez reda i bez raspoređajaja, niče žiža za žižom sa upaljenih brojnih voštanica. Divan i primamljiv objekat za brčna pajsazištu, kad i onako molitva, uzdasi, priprostaja, nu sveisto otmena i vruća suza blaga spominjanja, a to, bi reći, prokraljeno i s odražajem u moru svjetlosti, moć je, koja ovo večeras našim, drugačije svakojakim, ukopištem vladaja i kraljevstvuje.

Tko prije, tko poslije, tko u buljuku s braćom i s družinom, tko sam i osebice, svako sa svojom glavom i na nozi nazuvkom, nu i sa jednakim mirom i zadovoljstvom zakreće natrag u selo i k svome topragu. Ozbiljnost s nekom vedrinom primiješana za ruku ih vodi i uvjerava, da je ovo večeras svako uđovoljilo svoje ljustrvu i velebnog kršćanskog dužnosti, blago se i poželjno nadajući, da će se i njeemu u svome vaktu i zemanom istom mjerom mijeriti.

Je li taman tako, kako li je, — naš narod gata, da bodljivo i zloćudnoj kravi Bog ne daje rogovu. I po nas ova godina o-Svisvetima ko da bi i bodljiva i štura, te čak mačehinska, kad nikako da češ nabaviti voštanih svijeća, da svojim dragim

Izveštaj bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 6. Glavni stan, 6. juna 1918.

Maćedonska fronta:

S obe strane Ohridskog jezera bila je vatra neprijateljske artiljerije na mahove živahnija. Istočno od Ohridskog jezera raspršimo vatrom francuski jurišni odjeljak. Kod Bratindola i na više mjesta od istočne Cerne do Dobropolja žestoka artiljerijska vatra na obim stranama. Južno od Huma obostrana ometajuća vatra. Istočno od Vardara engleska patrola pokušaja da se primarne našim stražama kod sela Krestelina, ali bje vatrom protjerana. U dolini Strume naše pješake čete zarobiše nekoliko Engleza. U dolini Vardara i Strume živahna djelatnost obostranih letjelica.

N. V. Cesar o VIII. ratnom zajmu.

BEČ, 5. Cesar je danas primio u audijenciju ministra financija Wimmera, koji ga je izvjestio o uvjetima osmog austrijskog ratnog zajma. Cesar se dao potanko obavijestiti o pribavljanju novca u ratu i o odnosima izmegu ratnog zajma i prolaza papira. Vlada se sjeti dojučakšnjih zasluga veresijskih zavoda, štampe i mnogobrojnih osoba, koje se po selima trude da sklonu čeljad na upisivanje, te izrazi očekivanje da će svi ovi faktori i ovaj put uložiti sve svoje snage. «Nadam se — reče cesar — da ćete mi u julu izvno navijestiti sjajan uspjeh. Ispunil li svak svoja svetu dužnost, tad je uspjeh siguran. Čim se jači poskažemo, tim će mir biti bliži». Na kraju cesar saopći ministru, da je naredio, da se za previšnje privatne i obiteljske fondove potpiše 12 milijuna kruna na osmi ratni zajam.

UGARSKA-HRVATSKA.

Ministar-predsjednik Wekerle o jačanju odnosa s Njemačkom.

BUDIMPEŠTA, 5. U zastupničkoj kući ministar predsjednik Wekerle razlaže o jačanju saveza sa Njemačkom, te kaže: Iskustva zadnjih godina najveća su snaga ovog saveza; stoga želimo da se sam očuva za budućnost i da se za dugo vrijeme obezbrži. Karakter saveza estaje i dalje defenzivan: pa upravo zato u interesu je daljeg jačanja i uvećavanja saveza naravno, da nastojimo da obrambeno sredstvo, koja se sastoje u vojnoj svezi, jačamo i uvećavamo. Što se tiče gospodarskih pogodaba, nama je osobito do toga, da se naša vlastita produkcija ne umanjii. Treba da za svaki slučaj čuvamo svoje gospodarske interese. Ja mislim, da se visoke gospodarske carine ne mogu uzdržavati; one neće za dugo toliko važnosti imati, da bi mogle imati odlučna utjecajna na cijene. Svakako pak moramo da obezbrizimo našu proizvodnu sposobnost. Radi toga ne može ni biti govora o kojejakvom priključivanju, koje bi u naše interese diralo.

Što se tiče priključivanja drugih država, treba da možemo slobodno raspolagati. Naše suverenstvo mora se pošto potu očuvati; pa stoga mo-

žemo sklopiti samo takov ugovor, koji ima znača megiunardnih ugovora, ali u isto vrijeme red je da sebi obezbrizimo pravo raspolaganja. Moramo po svaku cijenu čuvati naše interese te imati pred očima, da razvoj ostalih naših interesa i uzdržavanje ostalih veza ne štetuju.

Kuća se dogodila za neodređeno vrijeme.

Novo odredbe Ruske republike.

MOSKVA, 6. Prema jednoj vladinoj naredbi vijeće pučkih povjerenika odlučilo je, da ukline nazive «poklisar» i «minister» i ostale nazive diplomatskih predstavnika, i da će se svi ovjerovljeni predstavnici Rusije kod stranih država nazivati opunomoćeni predstavnici socijalističke ruske savezne republike. Ova će svati u Rusiji ovjerovljene diplomatske agente smatrati kao opunomoćene predstavnike.

Ratni veresijski zavod za južno ratno područje.

Za Dalmaciju tajništvo je zavoda u Dubrovniku.

Na osnovu § 1. zak 24. jula 1917 l. d. z. br. 307 kojim je vlada bila ovlaštena da, radi izvanrednih prilika, što su proizvoljavane ratom, izdaje potrebite odredbe na gospodarskom polju, izašla je naredba 16. decembra 1917. l. d. z. br. 492, c. k. ministarstva financija u dogovoru s ministarstvom pravde, prema kojoj je odredjeno, da «Ratni veresijski zavod za južno ratno područje», (na njemačkom: «Kriegskreditanstalt für das südliche Kriegsgebiet»; na talijanskom «Istituto di credito di guerra per il territorio meridionale di guerra»; na slovenskom: «Vojno kreditni zavod za južno vojno okružje»), kojega je zasnivanje i zadatke uredilo ministarstvo financija posebnim štatutom, ima karakter juridična lica, te da ga je protokolovati kod trgovačkog suda avoga sjedišta kao trgovca.

Prema štatutu, zavodu je svrha da udjeljivanjem kredita omogućii ili olakša da se uklone štetne, što su posredno ili neposredno uslijed ratnih događajaja nastale u južnom ratnom području.

Sijelo je zavodu u Celovcu, a njegov mjesni djelokrug obuhvaća upravna područja političkih zemaljskih vlasti u Zadru, Trstu, Ljubljani, Celovcu i Inomestu, a to u koliko su ova područja za vrijeme rata pripadala užem ratnom području. Na čelu zavoda stoji ravnateljstvo, koje je imenovano od c. k. ministarstva financija. Vrhovnu upravu zavoda oprema pak upravo vijeće, koje se sastoji od 15 vijećnika, od kojih 2 otpadaju na Dalmaciju. Za svaku zemlju postoji zbor cenzora. Zbor cenzora za Dalmaciju sastoji od 5 lica. Zboru cenzora pridodana su tajništvo i štatistika. Dalmaciju ima svoje sijelo u Dubrovniku. Tu će se sastajati na vijećanje i zbor cenzora. Zavod udjeljuje preko tajništva, pošto se sasluša mnijenje zbora cenzora, te kad je potreba i mnijenje upravnog vijeća, a s ograničenjem na same potrebe kredita prouzročene ratom, bankovni kredit uz primjerenu sigurnost:

poput češagijom, đerati, a jezikom lamati, da ovo nije za drugo, već što je pop jednu naumio, da ovakim nepodobnim načinom i tumačenjem riječi Božje nepo danasker svijet iz vjere izagne, kad silom hoće, pa hoće čeljadi utuviti, da se večerašnje svijeće mogu čime drugim nadoknaditi, ko da bi i Božić, umjesto češmicom, nadoknadio nagrkom projanicom.

Am borati! Tko da naplete uzicra za tugjih gubica, te i svakome loncu poklopac po obamjeri trazitii, a onda tekar da i dojednom ugodiš! I onako smo se popodne na svoje oči uvjerili, da ni Čuta ni Čigra nijesu mačje blizance, već kršćani, poput ih drugih kršćana u selu, da i njih sunce jeonako grije; s ostalim su brojnim pukom pošle za mrtvačkim propećem, uza nj s mislnikom molile, a u sunca opočivanje kući se vrafale. Još trekom, pa je jeđno ukopište kod Svetoga Blaža, a ovo sada drugo naše selo, kad ga tvrdi mrak poklopri, da od sio glasa, glasa čuti nije.

Kad u neke probata živa i sigurna roga ispod moje kule, do nje popostađe i čuješ, da se krsti i Ocem i Sinom i Duhom Svetim, te Božje svemogućestvo i milosrgje zavilje i vapi, da ono pomogne, kad tu nitko drugi pomoći ne može. Izvirih niz penguru u crnu pomrku, pribijavajuć se, da nije bezlesnik. Pitaj i raspij, tekar iza pete i devete saznat češ, da su moje župljanke, Ika Papkova i Ivanica Umjanica, te da traže svoju djecu. Prvoj je manje na broju štanka, a drugoj Antiša. Da su, eto ti, uzinali s kućnom braćom i družinom, na večernji u crkvi bili, s ostalom družinom na ukopište pošli, a odonda ih nigda kući, a što je ponajgotnije, da im nigdje traga, dok su obavile i obašle čitavo selo na ovoj gustoj pomrci i noge do krvi izubijale o tvrđu

S kuka na kuk.

(Skice).

XVI. Na uspomenuće.

Što se ono Iki Papkovej i Ivanici Umjanica prosperilo prošastih Svisveti popodne i uoči Mrtvogodno, nije zar nikome na omome svijetu. Taman da se obađivje, nek jedna od druge podalje karapejem. u jednoj slože, da ti je ili reda kućku pribiti i ubiti, ili lonac razbiti.

Evo ti, što je bilo.

Amo kod nas po svećanoj večernji na Svisvete bude ona za sveopći upokoj i na uspomenuće svih mrtvih, a poznatim mrtvački ophod do na podalje ukopište Svetoga Blaža. Vanđa logom u ložnici povajano i da ne može gamizati, drugačije, što može i ne može, od najstarijega do najmlagijega, sve se listom za mrtvačkim propećem osuće. Svako sve samim sobom zabavljeno, svako moli po namjeni, i kad će k vratima ulaza na «šamatorju», ko po dogovoru — svi će jednim glasom zaupiti: «Dobra-veće, rajne duše!»

Iza propisanih i obrepijenih molitava po misnici svijet se rašire ukopištem; tko k ovoj ploči, tko k onome humku, oio grobnice svojih rajnika nešto ponapravlja, barka i porazmiješta; suzu otire, jecajem se zagrciva, a teškim oduškom huće i odušiva, dok pomlagji i zeleniji humak čak i glasnovitim narićanjem preneražene tuge i jaukanjem obaspiju, nabrajajuć mu tamo, šta je, kako li je na miloj oćevini amo, otkojda se ono on nenađno oćevni i sa djeđevinom stijađom rastade.

1. kreditnim organizacijama u svrhu ispunjavanja njihovih obaveza;
2. općinama i općinskim zavodima u svrhu uzdržavanja njihova gospodarenja, obnove ili daljeg vođenja njihovih obrta i obrta kao i za ponovno izgrajenje njihovih zgrada;
3. poljodjelcima, trgovcima, obrtnicima, industrijalcima i pothvatima za promet stranaca u svrhu uzdržavanja ili daljeg vođenja njihovih obrta, kao i za popravak zgrada, koje su potrebite za postizavanje te svrhe;
4. vlasnicima kuća za ponovnu izgradnju i uzdržavanje njihovih uslijed ratnih dogadjaja porušeni ili oštećeni kuća za stanovanje ili drugih zgrada;
5. pripadnicima slobodnih zvanja u svrhu ponovne nabave stvarnih pretpostavaka za vršenje zvanja, dakle uregaja za vršenje zvanja, za nabavu najpotrebitijeg kućnog namještaja kao i lične opreme, što je potrebite da se opet preuzme djelatnost zvanja;
6. kotarskim bolesničkim blagajnicama u mjeri, koja je najpotrebitija za uzdržavanje njihovog tekućeg poslovanja;
7. distributivnim i produktivnim zadrugama za ponovno preuzimanje i dalje vođenje njihova poslovnog prometa, kao i za ponovno zidanje njihovih zgrada; osobito takovim produktivnim zadrugama, koje su bile osnovane za vrijeme rata ili će se osnovati početkom mira za nabavu građevnog materijala i alata, za ponovno zidanje zgrada, koje su bile porušene ili oštećene ratnim dogadjajima ili za kupovanje potrepnosti za ratarstvo;
8. poljodjelcima ili zakupnicima poljodjelskih dobara u svrhu da im se omogući obragijvanje zemljišta, koja su zbog neprijateljske najezde ili vojnih operacija ostala neobragijvana, a to prema uputama, koje će svaki put izdati c. k. ministarstvo poljodjelstva u dogovoru s ministarstvom financija, a u svrhu da se pripomogne obragijvanje;
9. zdravstvenim povjerenstvima kao i udrugama, koje su od zemlje pripoznate za promicanje prometa stranaca, za ponovno preuzimanje i uzdržavanje njihova poslovanja, kao i za ranije popravka, koje su najpotrebitije u interesu promicanja prometa stranaca.

Davanje kredita općinama, općinskim zavodima, kotarskim bolesničkim blagajnicama, distributivnim i produktivnim zadrugama ovisno je u svakom pojedinom slučaju od prethodnog odobrenja c. k. Ministarstva financija.

Ratni veresijski zavod može nadalje uz odobrenje ministarstva financija, koje je potrebito od slučaja do slučaja, učiti s nekim osnovnim uloškom kao udionik u društvu s ograničenim jamstvom, koja su na opće korisnoj osnovi u tu svrhu zasnovana da nabavljaju građevni materijal i alate za ponovno zidanje zgraga, koje su bile razrušene od rata ili za nabavu potrepnosti za poljodjelstvo.

Isti je na koncu ovlašten da mjenice uložene od uzimalaca kredita dađe u reskont do trostruke visine osnovne glavnice, te da dozvolom ministarstva financija, koje je od slučaja do slučaja zahtježi, preuzimlje ukamaćene kontokorentne uloške drugih kreditnih zavoda.

Kreditnim zavodima može se udjeljivati kredit jedino uz uvjet, da se obvezu, da će dok nijesu povratili zajmове predignute od ratnog veresijskog zavoda, sve novčane uplate upotrijebiti isključivo za plaćanje postojećih obaveza. Ratni veresijski zavod ovlašten je da nadzire opsluživanje tih uvjeta.

Zavod udjeljuje sve kredite pod uvjetom, da će ih se upotrijebiti strogo u svrhu, za koju se uzimlju, te uz to u pravovalidnu obavezu dužnika, da će se dužnici podvrići svakome nadgledanju, što ga zavod bude smatrao potrebitim.

Trajanje je zavoda u pogledu vremena ograničeno tako, da se najkasnije po izmaklu treće godine pošto se sklopi mir ne može udjeljiti više nikakav kredit. Dočevši od toga časa ima se poslovanje ograničiti na uregijvanje udjeljenih kredita kao i na likvidovanje udioničtva u društvima s ograničenim jamstvom.

Osnovna se glavnica zavoda sastoji:
1. od uloška državne uprave za sada u iznosu od 30 milijuna kruna;
2. od uloška dioničkih banki i osiguravačkih zavoda, što posluju u južnom ratnom području.

Kredit se udjeljuje samo na pismenu ili na zapisnik iznesenu molbu.

Molbe za udjeljivanje kredita treba upravititi na ratni veresijski zavod, opremivši ih tajništvu onoga kolegija cenzora, koje je po mjestu nadležno.

Drošnje za udjeljivanje kredita treba da sadržavaju ove navode odnosno isprave:

1. tačan prikaz kako je nastala i kolika je pretrpljena šteta, a, po mogućnosti odjelito, prikaz

a) štete, koja se je neposredno pretrpjela uslijed ratnih dogadjaja;

b) štete koja se je pretrpjela posredno uslijed evakuacije ili neprijateljske invazije, odnosno uslijed ograničavanja saobraćaja, koje je vrijedilo za uže ratno područje;

2. brojkama naznačenu visinu kredita, što se potražuje;

3. tačan navod, kako se namjerava upotrijebiti kredit;

4. tačnu naznaku osiguranja, što se daje za kredit;

5. naznaku vremena, za koje se traži i načina kako se namjerava povratiti kredit;

6. tačan iskaz imovinskog stanja molitelja uz podrobno navaganje njegova pokretna i nepokretna stanja, osobito njegovih mozebitnih uložaka prištednje, uložaka kod banaka i drugih izvanjskih prilika, zatim sviju tereta, dugova i ostalih obaveza, pri čemu je izričito navesti sve kredite, predujmove ili potpore, koje je možda primio od samog ratnog veresijskog zavoda ili od nadležnih zemaljskih vlasti ili ravno od jednog državnog centralnog mjesta, pa bilo za koju svrhu. Sigurnost za potraživanje kredite može se dati:

1. zalaganjem takovih vrijednosnih papira, koji se primaju u zalog od austro-ugarske banke i od ratne zajednice blagajnice; 2. mjenicama; 3. zalaganjem nepokretna, ili davanjem u zalog ili ustupom hipotekarnih veresija; 4. zalaganjem robe, koja ima tržišnu cijenu, ili ostalih stvari, koje su sposobne da pruže sigurnost (tovnički uregaj, inventar gospodarstva); 5. jamstvom jemaca koji su solventni, bilo da se obvezu kao mjenični dužnici, bilo da potpišu zadužnicu primaoca kredita kao poruci i plaćaooci; 6. ustupom ili zalaganjem otvorenih veresija iz knjiga. Općinama nije potrebite davati osiguranja, ako dokažu, da kredit mogu povratiti prirezima ili ostalim prihodima; dovoljno je da zadužnicu potpiše zemaljski odbor s obvezom, da će zaostatke obroka na isplaćivanje kredita kao i kamate dati izvršiti u općinski proračun. Trgovcima ili obrtnicima na malo može se u slučajevima dosojnim osobita obzira udijeliti zajam do najviše iznosa od K. 5000 i bez davanja sigurnosti, a u svrhu da ponovno nabave robe ili predmete, što su potrebite za tjeranje obrta. Dopusšteno je davati za potraživanje kredit i raznovrsna osiguranja. Da li se može kome podijeliti kredit i bez osiguranja, o tome, a i to samo u nekim iznimnim slučajevima, odlučuje ministarstvo financija.

Zavod isplaćuje udijeljeni kredit, odnosno prvi njegov obrok, istom kao je dužnik potpisao odnosno zadužnicu ili mjenicu, predao ih zavodu te uz to pružio dovoljno osiguranje. Od toga pravila postoji samo iznimka u korist poljodjelaca i zakupnika.

Visina kamata za udijeljeni kredit ovako je odredjena:

1. Općine i općinski zavodi plaćaju 4%; ako su bili teško oštećeni od ratnih dogadjaja, onda može ministarstvo financija sniziti kamatu ili je za neko vrijeme oprostiti;

2. poljodjelci, obrtnici, trgovci, industrijalci i pothvati za promicanje stranaca, pa distributivne i produktivne zadruge, u koliko trebaju kredita za investicije, plaćaju 3%; trebaju li ga za preuzimanje ili dalje vođenje obrta (obratni kredit), onda plaćaju kamate prema stavku, koji je najmanje za 1/2% veći od kamatnog stavka iz mjeničnog računa austro-ugarske banke, ali koji nikako ne smije da bude niži od 6%. Ovakvi viši stavci vrijedi i za investicijske kredite udijeljene industrijalnim dioničkim društvima, velikim industrijalcima i velikim posjednicima. Ipak u slučajevima dostojnim obzira, posebice ako će se investicija lasko je iskazati uspješnom, može zavod ili sniziti ili oprostiti kamate za 5 godina poslije mira s Italijom;

3. vlasnici kuća plaćati će na udijeljene zajmове kamatu od 3%; i ovdje može zavod sniziti ili oprostiti kamatu;

4. bolesničke blagajne plaćati će 4%;

5. poljodjelci i zakupnici poljskih dobara plaćati će za predujmove udijeljene u svrhu obragijvanja 3%;

6. zdravstvena povjerenstva i udruge za promet stranaca plaćati će 3%; a ovdje može zavod sniziti ili obaliti kamate.

Kamate se plaćaju redovito u polugodišnjim obrocima anticipatno.

Provizija se ne uračunava.

Primalac kredita nosi troškove, koji su skopčani s izdavanjem zeduznicom, s davanjem osiguranja i sa sudskom eventualnom naplatom.

Dotanje obavijesti mogu se dobiti ravno od tajnika zavoda u Dubrovniku.

Zavod je, kako se odmah vidi, od opće javne koristi, pa stoga nek je na zainteresovanicima da se posluže ovom blagodat, kojom se nastoji barem djelomično ublažiti štetne posljedice rata.

može, Mrtvođne svanulo, svijet iz crkve izlizo i selom se, svako za svojim poslom, razišo, a ovo čemo sada iz nje zašnij — ja, stari Alija i crkovni remeta, te još starija baba Cigra.

U koje mi na vrata, a to ozdo lka zapratila i pred sobom goni svoga Stanišu, i kako ga goni, a on ispred nje skukavižen jedvo gamize islim mu trenom i strmicu praši i uho nateže, a tu svaku popratit kojom prenebesna, — da ga tamo grom ubit će, da ga slana pomela, a to mu se i to prigodilo, kad ga je onakoga rođila. — Sve to užešćenija i goropadnija, najskoli otkada se ovo s misnikom sastala, učešeće ga ga prutićem po strnici liznuti, pa sve na više i uzbrdo, dok se nije najstrag uzela žitka šibica oko usiju i vratnih žila savijati i masnice krojiti, obmazivajuć to iznovice brekljivom i ljutivom i nabrajajuć: — ovo ti je uspomeniče mrtvih; ovo su ti lanjske svijeće, a ovo segodište bez njih! — Kad se k nama prikući i kraj nas zastađe, da će razgoropagjena iz kože izlećeti, mališa za ramena prodorma, za ruku ga ščepa, ispred mene zaustavi i njime trznu:

— Evo vam, oče, Lucifera paklenoga i iz njega huđobnika izgoni, ili ću mu vratom zakrenuti i glavu prignjaviti, da kuja, osim krsta, nije na svijetu! I onako ne bih znala, već da se pripričtam i ispačetim! — Pri tome lka prijezrno oturi od sebe Stanišu, da zamalo moj bežić ne posrnu i nosom zemlju uzora. I onako je sav kaljav i zabrijan, a

O sazivu carevinskog vijeća.

«Neue Freie Presse» piše: Parlamentarni se krugovi živo bave pitanjem sazive zastupničke kuće. Izgledi za saziv carevinskoga vijeća danas su povoljniji. Ne postoji bojazan, da bi Česi i Južni Slaveni unaprećac zauzeli držanje, koje bi ozbiljno ugrozilo radnu sposobnost kuće, a sudeći po izjavama pojedinih poljačkih vojja, čini se, da je raspoloženje u poljačkom klubu takvo, da se uvjaga, da je nužno riješiti državne potrebe. Zaključci o budućem držanju kluba, osobito prama privremenom proračunu i ratnim kreditima, ne mogu se još očekivati. Ministar predsjednik dr. Seidler nastaviti će svoje konferencije sa parlamentarnim vojgama. Osim toga nije isključeno, da će doći do pregovora između pojedinih političkih stranaka, što bi moglo doprinijeti izglagjenju postojećih poteškoća. Isto se tako smatra mogućim sastanak itvanskog odbora delegacije. O svemu tomu se megjutim ne će prije dojdjućih sedmica imati točnih podataka, jer će se tek nakon povratka grofa Buriana iz Berlina započeti službeni pregovori sa strankama. Ako bi pregovori doveli do povoljnog uspjeha, sastati će se carevinsko vijeće koncem mjeseca juna i to po svoj prilici dne 25.

Pregovori sa strankama.

BEČ. 4. Pregovori ministra predsjednika dr. vit. Seidlera o sazivu kuće traju dalje. Misli se, da će ministru predsjedniku uspjati da dobije većinu za privremeni proračun.

Skrb oko ratnih invalida zaklade Cesara i Kralja Karla za ratnu skrb.

O ovoj akciji, o kojoj smo govorili u jednom od prošlih brojeva, dodajemo još ovo što se posebno tiče Austrije:

Za invalide austrijskog državljanstva, koji su oženjeni te su u ovom ratu uslijed dobivene rane ili bolesti, prama zaključku povjerenstva za superarbitriranje, postali nesposobni za rad u mjeri od barem 75%, zaklada Cesara i Kralja Karla za ratnu skrb preuzela je akciju preduzetu od ureda za ratnu skrb kod c. i k. ministarstva rota glede domova za invalide.

Ova akcija ide poglavito za tim da, darivanjem jedne male kuće za stanovanje za napravama potrebite za vršenje male trgovine, ili obrta, ili nabavom malog komada zemlje, obezbriži dotičnom invalidu i njegovoj obitelji trajni opstanak.

Nabavna cijena mijenjat će se prama prilikama u pojedinim pokrajinama, ali neće prekoriti 8000 kruna.

Budući da današnje prilike ne dopuštaju, da se grade takvi domovi za stanovanje, morale bi se kupovali kuće već gotove, invalidi za koje opstojte takove pretpostavke, imadu prikazati molbe na isti način i sa istim podacima kako je navedeno u br. 43. od 29 maja nešega lista i moraju jošte navesti namjeravanih i nabaviti neki odredjeni objekt te jeli u tom slučaju kupac vezan obećanjem, koje ima biti pismeno i pridruženo molbi.

Naši Dopisi

Korčula, 2. juna.

(Djevojački odgojni zavod «Sv. Angjela Čuvara» u Korčuli pod visokim pokroviteljstvom prejasne nadvojvotkinje Marije-Josephe). Kako se skoro moglo po novinama čitati, Niezina se Visost prejasna nadvojvotkinja Marija-Josepha, majka premilosotivog vladara, dobrostvo udostojala primiti se kotekturata nad zaslužnim ženskim odgojnim Zavodom č. k. SS. Dominikanka «Sv. Angjela Čuvara» u Korčuli, to visoko odlikovanje, ta rijetka i znamenita zгода nestojanjem zaslužnog o. Angjela-Marije Miškova i vrijednih nastavnica Dominikanka, bi jaše sa strane Zavoda osobitim načinom proslavljena nasami 51. i rođendan prejasne pokroviteljke dneva 31. svibnja o. g.

Taj dan osvanuo je zavod iskićen državnim i narodnim zastavama, navješćujući građansku ovu rijetku i znamenitu slavu. U 9 sati i 1/2 prije podne pristupila su odaslanstva civilnih vlasti pod vodstvom kotarskog poglavara g. Krsta Radimiri, za tim odaslanstvo mjesnih vojničkih vlasti, općinski upravitelj dr. Giunio te mirsko i redovno sveštenstvo, dočekani od učenica zavoda pjevanjem «Carevke». G. namjesnika zastupao je g. poglavar Radimiri, redodržavnika Dominikanca p. o. Angjelko Orlandini, a pokrajinskog školskog nadzornika g. Niko Kirinčić kot. šk. nadzornik.

U lijepoj kapelici zavoda odslužio je sv. misu o. Miškov, preko koje su gojenice zavoda uz pra-

tnju harmonijuma otpjevale nekoliko pjesama i napore «Ave Maria». Iza sv. Mise ispjevan je «Tebe Boga hvalimo i moliva za prejasnu pokroviteljku. Do tomu uzvanici pristupije u prostrani hodnik pročelne zgrade zavoda gdje su učeniće sve u bjelini pravde špalir. Hodnik je bio ukusno iskićen i urešen, a u atriumu, baršunom prikriveno, pod zakrivenom mramornom spomen-pločom isticala se okićena slika prejasne nadvojvotkinje.

Tu je m. p. o. Miškov izrekao odljki govor, u kojemu je istakao veliko odlikovanje zavoda ovim visokim protektoratom. Ocrtao je život dobre i ljubazne nadvojvotkinje od najmanjih nogu, pa do današnjih teških zemana, u kojima ona samaritskom ljubavlju sebe, svoj dvorac i svoju imovinu posvećuje, zalaže na njegu i utjehu naših hrabrih ranjenika i njihovih sirotica. Napomenuo je, da narodi naše prostrane monarhije, prestretni da imadu sreću i sudbinu svoje domovine u rukama onako odvažna, mudra, pravedna, dobra i miroljubiva Vladara, moraju biti zahvalni njegovoj vrloj majci koja ga je onakovim odgojila. Naveo je zatim, kojom je ljubavlju prejasna nadvojvotkinja obilazila našu kršnu Dalmaciju, te kako je već nekoliko puta i u Korčuli bila, pa svaki kutić sa najvećim zanimanjem obišla, milujući i tetešći naše malise. — Iza kako je pročita u prevodu spis njenog vrhovnog dvorskog meštara grofa Salma, kojim je prejasna nadvojvotkinja dobrostvo primila protektorat nad zavodom, zamolio je g. kotarskog poglavara Radimiri, da u zastupstvu gosp. namjesnika grofa Atemsa, blagoizvolji strgnuti zastor sa prikrivene ploče, koju su harne SS. Dominikanke, na uspomenu dale postavili. Uz oduševljeni poklik «Zivjela njezina visost prejasna nadvojvotkinja Marija-Josepha», gosp. je poglavar potegao zavjesu, otkrivši lijepu mramornu spomen-ploču, na kojoj se u zlatnim slovima kočiovaj natpis:

NIEZINOJ VISOSTI
C. K. AUSTRIJSKOJ NADVOJVOTKINJI
MARIJI-JOSEPHI
PREJASNOJ POKROVITELJICI
ZAVODA «SV. ANGIJELA ČUVARA» U KORČULI
SESTRE DOMINIKANKE
USH.ČENE
D.

Iza «Carevke», g. je poglavar Radimiri lijepom i sočnom besjedom istakao radost današnjega dana i veliku čast, koja je u dio pala ovom zaslužnom i po narod korisnom zavodu. Zaželio je, da ova svečana zгода bude moćnim poticalom koji osnovatelj zavoda o. Miškova, toli vrijednim nastavnicama, da uspješno prosljede započeto stezom, a da djevojčicama pak bude neprestanom pobudom da se što bolje i jače priljube knjizi i nauku, te prigrlje sve ono što je dobro i plemenito i što im ovaj zavod svojim djelovanjem u obilnoj mjeri pruža. Završio je ključić zavodu: «Crescat, floreat».

Tad je stupila pred sliku prejasne pokroviteljke marna gojenica zavoda Boženka Destrović i izdeklamovala bistro i zanosno prigodnu pjesmu «Vesela vijest umirov. prof. Don Dika Batistića. Iza nje je mlakrova djevojčica Dragica Radimiri lijepim i rezultativnim načinom kazala prigodnicu na njemačkom jeziku. Odušli «lano» za ovu svečanost spjevan na talijanskom jeziku u višem pjesničkom stihu od Josipa Maroli, vrlo je uspjelo i s osobitim razumjevanjem deklamovala vrijedna učenica Rita Dojani, a za njom je mlakrova djevojčica Mariazza kazala pjesmu «Novo doba», takogjer naročito za ovu prigodu spjevanu od pjesnika Mihovila Nikolića.

Ovom prilikom upravio je Zavod brzojavno smjerne pozdrave nadvojvotkinji i gosp. Namjesniku, a Općinska se je Uprava brzojavno zahvalila visokoj pokroviteljici na odlikovanju zavoda i Korčule.

Na večer, u jednoj većoj dvorani zavoda, naročito predešenoj, bila je uspjela zabava, kojoj učestvovali zastupstva svih vlasti i ureda, te mnoštvo građanstva. Učenice zavoda izvele su ogulji i dosta teški, ali vrlo lijepi igrokaz u 3 čina «Zena XX. vijeka», u kojemu su neka lica upravo majstorskom vještinom i umjetničkim razumjevanjem izved-na bila. Djevojčice Benussi i Smerkinich kao Jelisava i Marija, te djevojčica Depolo kao bogata tetka, zatim Skokandić kao mlada doktorica, imale su težih, oduljih i potresnijih dialoga i monologa, u kojima su pokazale osobite vještine, spreme i sigurnosti na pozornici. U nekim prizorima, gledalac je megoe punim pravom pomisliti, da ima pred sobom ne starije učenice zavoda, nego prave umjetnice. U ulogu stare veđe napola zaglupjele barunice odigrala je učenica M. Sessa, najdivnijom komičnošću, a djevojčica V. Portolan pučanku iz Zrnova takovom vještinom i preciznom imitacijom, da joj je prisutno slušateljstvo urnebesno odobravalo. Drebogatu i taštu gospogju, zatim staru nacifranu koketu, te srednjoskolsko curče, majku, sobaricu i služavke odigraše lijepo učenice U. Portoina, Jeričević, Okma-

ter ako je ovaj ko kezme obrljan, onaj je i kezme i ko kezmica, da ne možeš od žalosti na nj pogledati.

— Pa za to bih ja svoj porod tukla i probijala! — ispropiječi se baba Cigra, oštro zamijerajuć lki, a još oštrije omjeri mene, ko da sam joj jutros kusonji rep pričepio. — Ima mali pravicu! Kad nas misnici iz vjere izgone, nek barem svete djece, da nas iznovice u nju svrate! Žalosti moja, da se nijesam i ja sinoć za njima povila i na ukopištu ostala!

— Pa da se sa njega i ne vratiš! I onako je u selu ponestalo snage, da te mrtvu tamo na nosilama prenese! — posprdno će za njom starina i remeta Alija, kad se ona rastade sa prizidom «Šamatorja» i da će nibrzdo u selo.

— A da gdje su i takl još Muse Kesegijje, da se selom baše i ko pule nogama otežu, a kad o ledinu bubnu, ispravili se ne mogu! Oš junačko koljeno! — prijezrno će Cigra i žučljivo akramina stara na drugu.

Iki, bi reći, nije do staračkog dokonlula i be-navljenja, već kršćanski misnika pozdravi, svoga nasradnića za sobom potegne i kući omjeri. Staniša se mrkije ogleda na Cigru nego li na Aliju, nek i je pod njezinom zaštitom i obranom. Da nije stoga, što od jučerašnje uspomenice mrtvih nije mačji kašalj već vučji i strmogledni zaskočaj?

šić, Foreti mora zah...
č.č. s.s. An...
uspjela. A...
i aktuelne...
dviu emar...
u toplu i s...
pripada žer...
odigraše n...
tvero i šes...
kojih se s...
Arnei, Sivi...

Iza do...
kom protek...
Joseph d...
jenice pub...
pjevački z...
Kako...
bilo silno, t...
i sutradan...

Ovom...
vodu, koji...
nosti prog...
podignut i...
snom polo...
rčkvi i sam...
tičnim pog...
ubava sel...
bogañih pe...
njom zgra...
prve pruo...
prvom vrl...
prekrasnu k...
Dvije sobe...
dvorana za...
dvorani d...
izmed svoj...
a dalje iz r...
gjanste šle...
svjetlošću...
čistoća i re...
Zavod je i...
ih je uslje...
govašije ž...
njemu kao...
punih obraz...
da č.č. s.s...
ška, da u k...
povjerenim...
hranu. Do l...
ima po pet...
čisti kreveti...
plahama i...
laze ne sam...
vanje učeni...
sveta tekov...
skoju, 30 u...
bavištu. Uč...
i u njemač...
kleviru, har...
čanstvu i v...
biti priprav...
čnica ruica...
čica i majke...
brezbu e ma...
mjevanjem...
jer zavod id...
sredijim zla...
koja nikose...
što nam sve...
žene i majke...
preduziman...
posjetile ž...
dine i lita...
U zavodu...
stij, djeluje...
i baš u g...
redovnica i...
l svjetovna...
nametnuo o...
jedan teret...
djecu sv h...
daje do 250...
rad č.č. Ste...
neopazni...
pa dok se t...
prima protek...
Kruna blago...
m. p. o. Miš...
č. Sestri Em...
bielodanije...
zavodu sv. A...
Zavod o...
odlikovan...
iz njega im...
novimo uskl...
tarski poglav...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

Ministar...
nike dr. Lu...
Marića finan...
vjenike Ant...
Marina Scar...
Gazzari finan...
skog financij...
Ministar...
nike dr. Ra...
cijskim savjet...
skog ravnatel...

esama i nan-
e Tebe
okroviteljku.
rani hodnik
enice sve u
usno iskričen
privenu, pod
om isticala
je.
dulji govor,
zavoda o-
život dobre
h nogu, pa
ona sama-
svoju imo-
dneju noših
Napomenuo
e, presretni
ovine u ru-
na, dobra i
lni njegovoj
la. Davao je
lvoivotkinja
ako je već
ki kutić sa
i tetošeci
u prevodu
rofa Salma,
rostivo pri-
o je g. kosp-
pstvu usp-
strgnuti za-
SS. Domi-
Uz oduše-
jasna pod-
glavar na-
u spomen-
ovaj natpis:

šić, Foretić, Lojo, Petrović i Gamberasi, pa se mora zehvaliti trudu marnih nastavnica osobito č.č. s.s. Angele i Česlave, da je igra onako lijepo uspjela. A i izbor samoga komada bio je sretan i aktualne naravi, te iza raznih varavah epizoda dviju emancipovanih sestara XX. vijeka, vraća ih u tople i sveto krilo obiteljskog ognjišta, jer tdom odpradža na časovniku nekoliko lijepih studija četvero i šesteroručno nekoje učenice zavoda, od kojih se osobito istaknuše Radimiri, Smerkinich, Arneti, Sivilotti i Tomić.

Iza dovršene igre, prikazivala se je pred slikom protektorice prejasne nadvojvotkinje Marije Josephe dirljiva živa slika, koja je uz burno klicanje publikе do tri puta ponovljena, a za tim je pjevački zbor učenica otpjevao »Lijepu našu«.

Kako je zanimanje publike za ovu svečanost bilo silno, to se je zabava s istim uspjehom ponovila sutradan u večer.

Ovom prigodom, mora se i o samom zavodu, koji je ovakvim načinom odlikovan, u javnosti progovoriti. — Zavod sv. Angjele Čuvara, podignut i otvoren g. 1905., nalazi se na prekrasnom položaju, uz cestu koja vodi k starodrevnoj crkvi i samostanu sv. Nikole, tik uz more sa romantičnim pogledom na krševiti Delješac i njegova ubava sela i zaselke, posuta udobnim dvorima bogatih peljeških pomorskih kapetana. Pred prednjom zgradom je velika i lijepa tarasa, a iza prve pruža se druga još veća zgrada, spojena sa prvom vrlo lijepim staklenim prolazom. Zavod ima prekrasnu kućnu kapelicu posvećenu Majci Božjoj. Dvije sobe za primanje posjetilaca, kupaoonica, dvorana za ručne radove iznenagjuju gosta. U dvorani dječjeg zabavišta, gdje se mališi veru izmed svojih sitnih klupica, radosno ti srce igra, a dalje iz razreda u razred bilo pučke, bilo gragijske škole ostaješ zadivljen prostranošću i svjetlošću dvorana u kojima vlada neopisiva čistota i red. Učila su moderna i obilata. — Uz Zavod je i internat za 100 gojenica, a danas ih je uslijed ratnih prilika mnogo manje. Blagovolište je prostrano i lijepo smješteno; u njemu kao i kuhinji vlada najveća čistoća, a sa punih obraza gojenica odmah se može razabrati, da č.č. s.s. Dominikanke ne žale ni truda ni troška, da u koliko se u sadašnjim prilikama dade, povjerenim djevojčicama prisrbe zdravu i tečnu hranu. Do lijepim spavaonicama od kojih svaka ima po pet prozora, porazmješteni su udobni i čisti kreveti pokriveni sa poput snijega bijelim pljatlama i pokrivačima. — Škole ovog zavoda polaze ne samo gojenice (internatkinje), nego i izvanje učenice iz Korčule i okolice, tako da je svega tekove djece 130 i to 40 učenica u gragijskoj, 30 učenica u pučkoj školi i 60 djece u zabavištu. Učenice gragijske škole podučavaju se u njemačkom, talijanskom i francuskom jeziku, kleviru, harmonijumu, tamburici, mandolinu, te kućanstvu i vječnom radu, na način da mogu time biti pripravne na svaki rad u kući kao pomoćnica ručica majci i kao buduća prava domaćica i majka, a opet prima uz to i potrebitu izobrazbu e da može u društvenom životu s razumijevanjem i bez ikakove ekaltacije suradjevati, jer zavod ide za tim da vodi čitj svojega odgoja srednjim zlatnim putem, a u rukama je željadi, koja nikako u našem narodu i koja najbolje znađu što nam sve treba da imademo prave i vrijedne žene i majke. — U normalnim prilikama, zavod preduzima i naučne izlete, te su do sada učenice posjetile Zagreb, Djakovo i Sarajevu, a jedne godine i Italiju.

U zavodu, kojega škole uživaju pravo javnosti, djeluje 13 učiteljica (11 redovnica i 2 svjetovne) i baš u gragijskoj školi njih 9, u pučkoj 2 (1 redovnica i 1 svjetovna) a u zabavištu 1 redovnica, 1 svjetovna učiteljica i 1 pještinja. — Nego rat je nametnuo ovim poštivotnim č.č. sestrama i još jedan teret. Kod njih je sad kuhinja za školsku djecu svih korčulanskih škola, pa se tu dnevno izdaje do 250 objeda. — Rad m. p. o. Miškova i rad č.č. Sestara, te uspjeh zavoda, ne ostadoše neopaženi i nenagragjeni ni na najvišem mjestu, pa dok se majka Njegova Veličanstva dobrotivo prima protektorata nad zavodom, dotle Svijetla Kruna blagostivo podjeljuje predvišnja odlikovanja m. p. o. Miškovo, č.č. Majci nadstojnici Imeldi Juric i č.č. Sestri Emiliji Goravici, čime je najbolje i najčestodanije iskazata Predvišnja milost samostanu i zavodu sv. Angjele čuvara.

Zavod dakle, koji je u ovakav osobiti način odlikovan i koji je pokazao kakovu korist narod iz njega ima, zaslužuje zaista, da mu od srca ponovimo usklik, kojim ga je lijepo pozdravio g. kotarski poglavar Radimiri: »Crescat floreat«.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnja odlikovanja.
BEČ, 8. »Wiener Zeitung« javlja, da je Cesar udijelio oficirski kriz reda Frana Josipa sa ratnom dekoracijom, na priznanje izvrsnog službovanja u ratu, generalnom upravitelju austrijskog plovidbenog društva »Dalmatia« Matiji Šariću; zlatni kriz za zasluge s krunom na traku kolajne za hrabrost tajniku tog društva Josipu Filipi; zatim, na priznanje izvrsnog službovanja u ratnom saobraćaju na moru, zlatni kriz za zasluge s krunom na traku kolajne za hrabrost kapetana parobrodarskog dioničkog društva »Ragusae« Antunu Bisazzi.

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems
povratilo se danas poslije pođne preko Rijeke sa službenog putovanja.

Imenovanja.
Ministar financija imenovao je financijske tajnike đ. ra Luigja Boghlicha, Ivana Krpana i Nikolu Marića financijskim savjetnicima, a financijske povjerenike Antuna Smirichica, Ivana viteza Paitoni, Marina Scarizzu, Antuna Rossi-Sabatini i Valera Gazzari financijskim tajnicima za područje zemaljskog financijskog ravnateljstva u Zadru.

Ministar financija imenovao je financijske tajnike đ. ra Ramira Gazzari i Frana Guaraldi financijskim savjetnicima za područje zemaljskog financijskog ravnateljstva u Zadru.

Namjesnik dalmatinski imenovao je dosadašnjeg pomoćnog gragijskog pristava sekcije za tražovanje i gradnju puteva na Namjesništvu, inž. Josipa Merti, gragijskim pristavom u privremenom svojstvu, ostaviv ga na dosadašnjem mjestu službovanja.

N. P. gosp. Namjesnik za pučke kuhinje.
Pišu nam iz Preka koncem svibnja. Na 22 o. m. preuzvišeni gosp. namjesnik grof Attems pohodio je s plemenitom groficom Preko, da pregleda pučku kuhinju, a provizaciju i da se propita o prilikama prehrane uopće u selu.

Ako ova kuhinja od 15 oktobra neprekidno do danas pruža većini pučanstva zdrave i sočne hrane moramo zahvaliti velerodušnom zauzimanju gosp. namjesnika kao i na lijepom daru od 300 kr. za besplatne obroke te 3000 kr., kojima je utješio 56 obitelji u drugoj hrani.

Pučka kuhinja u Tučepi.
Pišu nam iz Tučepi, 29. svibnja.

Nastojanjem upravitelja poglavarstva g. đ. ra Zoreca, ovdje se je danas otvorila pučka kuhinja za siromašnijih školsku djecu i za potrebnije siromaha. G. upravitelj, s općinskim načelnikom Matulovićem, došao je amo na otvorenje. U selu dočekao ga školska djeca sa pjevanjem Carevke i trokratnim poklikom »živio« Njegovu Veličanstvu cesaru i kralju. Zatim uskliknuše »živio« preuzvišenom namjesniku i g. upravitelju Đ. ru Zorecu. G. upravitelj malo se odmorio u župskom stanu, pa je otišao na otvorenje kuhinje. M. P. župnik O. Cvitanović proslavio je malo riječi o svrhi pučke kuhinje, te je zahvalio g. upravitelju Đ. ru Zorecu kao promicatelju i osnovatelju, komu ide najveća zasluga za ovo humanitarno djelo. Zatim je pozvao sakupljenu školsku djecu i siromaha, da trokratno uskliknu »živio« cesaru i kralju Karlu. Na što se svi zanosišo odzadavše. Zatim djeca i ostali narodu uskliknuše »živio« namjesniku grofu Mariju Attems i upravitelju poglavarstva, đ. Zorecu. Tađa započme dijeljenje 250 obroka. G. nadučitelj Marušić pozvao je sve upisane u kuhinju, a gospojica učiteljica Anka Labos dodavala svakomu njegov obrok. Sve je teklo u potpunom redu. Kad se svi prisutni namirše, g. upravitelj i općinski načelnik alalše se sa župnikom, glavrom Šarićem i učiteljskim osobljem te se povratih u Makarsku. Za ovu kuhinju ima osobitu zaslugu g. nadučitelj Marušić, koji kao član odbora, za nju se živo zauzima. Bog mu trud naplatio.

Srebrni pir.
Ravnatelj pokrajinske bolnice u Arbanasima, dr. Ivo Marcelić i njegova dična gospojica Marija rodom Petricioli, svetkovali su u prošlu srijedu 20. svibnja i petu obljetnicu svog braka. Proslava je bila skromna a ganuljiva; sretnim svečarima, koji u gradu uživaju svačiju simpatiju i uvažavanje, stigle su sa više strana srdne čestitke, darovi i cvijeće. Ovom općem zanimanju za njihovu zaslužnu listu pridružuje se i dva srca i uredništvo našega lista.

Uvedenje teskerā za duhan.
Po nalogu starije vlasti, uprava kontrolnog kotara financijske straže u Zadru uvrga u cijelome svome području, kateštar pušaka duhana, gdje će se izvršiti imena svih muškaraca, koji su, do 31. decembra 1917, navršili 17. godinu života, naime svi muškarc rođeni godine 1900. i prije.

Tko hoće da dobije teskeru za duhan, mora da je pismeno zatraži od kompetentnog odjela financijske straže. U tu svrhu štampani naročiti formulari, u formi poštanske dopisnice, koji se mogu besplatno dobiti kod svih župničkih ureda i odjela financijske straže. Ove dopisnice mogu stranke same poslati poštom ravno onom odjelu financijske straže u čijem okolišu stanuju, ili predati ih župničkim uredima, koji bivaju zamoljeni, da ih uredovno dostave odjelu financijske straže.

Navedenje lažnih podataka kažnjivo je globom do 5000 kruna ili zatvorom od 6 sedmica dana. Nek gospođa župnici, učitelji i ostali inteligentni ljudi po selima, počue seljake, kako imaju ispunili tu dopisnicu, koju treba odmah, ili najkasnije do 15. o. m. dostaviti odjelu financijske straže.

Da temelju podataka dopisnice, odjel će financijske straže izdati strankama teskere, bilo da ih doguju sami pridignuti ili će im se poslati preko župničkih ureda ili naročitih patrola financijske straže.

Uspostavljenje električne rasvjete u Dubrovniku

kako »Prava Crvena Hrvatska« javlja, postepeno napreduje. Struju daje stroj namješten u gradskoj luci, koji je, stavljen na raspolaganje od voj. vlasti. Općina je svu režiju na sebe uzela. Najprije će se učiniti struja u grad, predel za predelom, a zatim u predgragja, te u Građ. U tu svrhu očekuju se još drugi strojevi. Za sada mora se ograničiti broj i jakost žarulja u svakoj kući; u stanovima ne smije biti žarulja jačih od 16 svijeća. Struja se ne može davati po brojaču, nego u paušalu.

VIII. Ratni Zajam.
Pišu nam iz Korčule, 3 lipnja o. g.

Zaklada za udovice i siročad palih junaka korčulanskog kotara, upisala je u 8. ratni zajam K 10.000. Do sada ukupno K 41.500.

Boginje u Solinu.
Pišu nam iz Solina, 29. maja.

Radosni možemo javiti, da nas je ovaj bič minuo, jer i ako je prijatelj velika zaraza, bolest se je lokalizovala u samoj kući Duje Pletikosića, gdje je bilo 10 slučajeva i Marušića, gdje je bio jedan slučaj. U kući Pletikosića pala je žrtvom ove nemile bolesti žena mu i dvoje djece, a to, jer je on tajio bolest, a buduć na osami stanuje, kasno se za stvar moglo doznati, te kad je prvi put liječnik stupio u kuću nije bilo više ni za nju ni za ono dvoje djece.

Iza Boga imamo da zahvalimo najprije gosp. đ. ru Marinu R. Ivicu, općinskom liječniku, koji je uprav neobičnom poštivotnošću nastojao oko bolesnika, jakim energijom dao osamiti okužene kuće i neutrudivom radnošću kroz sama dva dana, uz pomoć sanit. rovučnika Lemešića, ucieljuje čitavo pučanstvo. Osim toga pobrinuo se da stanovnici osamljenog kraja, osobito kuće okuženih, budu opskrbljeni boljom i obilnijom hranom, pri čemu mu je bio pri ruci zauzetni opć. upravitelj Sporn. I. c.

k. poglavarstvo preduzelo je oštre mjere, te dalo na raspolaganje uz mjesne još i druge žandare za čuvanje, a vojn. mjesna vlast nekoliko vojnika.

Gosp. đ. ru Ivicu i svim, koji su mu pripomogli pri odstranjenju ovog strašnog biča od našeg sela, vječita će hvala ostati u Solinu.

Solinjanin.
Dva slučaja pjegavog tifa u Spljetu.

U Spljetu obolio je kako »Naše Jedinstvo« javlja Marin Prvan od pjegavoga tifa, a za njim obolio Vicko Matutinović sa svim biljezima ove bolesti. Bolesnici su osamljeni i obavljeno je raskuživanje u kućama.

Umrla starica u 103. godini.
U Spljetu, u Vel. Varošu umrla je onomađne Marte Katunarić - Šore, u 103. godini. Pokojnica je zaživila petnaest godina živjela povučena u siromašnoj kući. Živjela je preko 50 godina u bataljenoj kući u Luci više blaonice. Gruba, ruminavih obraza, dosta brkata, odijevala se po mušku i čuvala svoje dvije koze i tovarčije, puškom o ramenu. Imala je tu nešto polja koja je sama obradjivala. Pred veče došla bi u grad da večera, a vraćala se kasno vazda pjevajući. Učenici u stara doba išli bi u nje da se igraju boča, ili gajgaju iz pušaka u nišan. Za svaki hitac plaćali su joj 4 novčića a tako i za igranje na boča. Bila je rodom negdje iz Trogirске okolice.

RAZLIČITE VIJESTI
Preminuo bivši hrvatski ban dr. Nikola pi. Tomašić.
Na svom dobru u Trešćerovcu na obali Korane preminuo je na 29. maja u dobi od 64 godine bivši hrvatski ban, ministar i učenjak, sveuč. profesor dr. Nikola pl. Tomašić. Dr. Nikola pl. Tomašić je odvjetak porodice hrvatskog praplemstva, a rodio se je 13. januara 1864. Srednje škole i sveučilište svršio je u Zagrebu. Bio je odvjetnički perovogja, a onda pošao u Njemačku, gdje se na sveučilištima pripravio za docenturu iz nacionalne ekonomije. Godine 1890. imenovan je tajnikom hrvatskog ministarstva. Godine 1892. osposobio se je kao profesor nacionalne ekonomije i civilnog prava na zagrebačkom sveučilištu. Te je godine izabran zastupnikom u Vrbovskom, a hrvatski sabor ga posla u zajednički sabor. U hrvatskom saboru postao je brzo prvak narodne stranke. U periodama 1897./1902. i 1902./1906. izabran je zastupnikom u Ogulinu. Kad je grof Khuen-Hedervary postao ug. ministrom predsjednikom godine 1903., imenovan je ministrom za Hrvatsku, ali je odstupio, jer nije htio da se podvrgne novom izboru za zastupnika, jer to nije odgovaralo hrvatskom stajalištu. Nastojao je, da preuredi narodnu stranku na modernoj bazi, te je osnovao glasilo »Dnevni List«, kojemu je bio revan suradnik. God 1906. odstupio je od kandidature, a stranka se poslije izabrana 1906. razilaš. Kad je narodna vlada pala, pokušao je dr. Tomašić pod konac 1907. da stranku opet uskrsi za bana Rakodczaga, ali ne uspije, nego se povuče u tišinu. Kad je zajednička koaliciona vlada pala, postao je ministar predsjednik grof Khuen Hedervary, a Tomašić bude 1910. imenovan hrvatskim banom, preuzevši na se zadatka, da uvede ustavne prilike i proširi izborni red i da رهيرا nagodbenjačke elemente. Novi izborni red je glasovan, ali nije se održala stranka narodnog napretka. Kad je došlo do kompromisa među oborbenim strankama protiv stranke narodnog napretka, onda je Tomašić odstupio s banske stolice g. 1912., te se povukao u zatišje. God. 1913. imenovan je doživotnim članom velikaškog lučca. Kad se je povukao s političkog poprišta, posvetio je svoj rad zemalj. hipotekarnoj banci i znanosti. Vrlo je znamenit plod njegova znanstvenog rada. Izdao je prvi dio »Fundamenta juris publici croaticae« pod naslovom »Pacta conventa«, gdje dokazuje, da je Koloman izabran hrvatskim kraljem, a drugi dio »Izbor Habsburgovaca na Cetinu« je takogjer dovršen. Ovo je djelo naišlo i u vanjskom svijetu na veliku pažnju. Jugoslavenska akademija ga je izabrala g. 1916. začasnim članom.

Telegrami Uredništva.
Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.
BEČ, 7. Službeno se javlja: 7. juna 1918. Talijansko bojište: Topovskim bojovima zadnjih dana na jugozapadu, pridružila se jošer nanovo živahnija pješačka djelatnost. Na dućer Driavu, kod Quera i Muri na Tonalu bjehu odbijeni talijanski odijelci. Na brdu Spinuccia poboljšamo svoje pozicije preduzećem jurišnih četa. Na brdu Sisemolu uzbitjen je protuudarom napad jednog bataljona. Kod Asiaga propadoše u našoj vatri dva neprijateljska zagona. Duglavica generalnog štaba. BEČ, 7. Javljaju iz stana ratne štampe: Jučer je došlo do nekoliko preduzeća, koja su mahom u našu korist protekla. Na raznim mjestima tirolske fronte visokih planina i na ušću Diave neprijatelj je uzalud nastojao da zagonima patrola i omanjih odjeljaka postigne lokalnih uspjeha. Nakon odluge i žestokog bombardovanja naših linija na visovima istočno od Asiaga, više satnija napade dvaput zasebice, ali im napad propade u našoj vatri. Na Sisemolu neprijatelj bje potpuno uzbitjen u opkopnom boju i klanju. Na brdu Spinuccia uspije jedan naš jurišni odjeljak, nakon ljutog boja iz bliza, da nešto pomakne našu najprednju liniju.

Izveštaj njemačkog velikog glavnog stana.
BERLIN, 7. Wolff-Bureau javlja: Veliki glavni stan, 7. juna 1918. Zapadno bojište: Zagonom u francuske linije zapadno od Kemmler zarobismo 2 oficira i 50 ljudi. Kod skupine vojske njemačkog nasljednika prijestola borbena djelatnost na bojištu ostade ograničena na lokalne sukobe. Sjeverno od Aisne i sjevero zapadno od Chateau-Thierryja bjehu

odbijeni neprijateljski djelimični napadi. Jugostočno od Serzija zauzmesmo, nakon jake artiljerijske pripreme, neprijateljske linije s obe strane Ardre. Zarobismo 300 ljudi. Drvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Sinoćnji izvještaj velikog njemačkog glavnog stana.
BERLIN, 7. na večer. Na bojnjoj fronti nije bilo promjena.

Počestreno podmorničko ratovanje.
LONDON, 7. Agencija Reuter javlja listu »Daily Mail« iz New-Yorka, da su njemačke podmornice potopile pred atlantičkom obalom 14 lagija, većinom obalnih škuna. Jučer nagjena je razbijena kod Rta Virginia škuna »Desauss«; ne zna se, što je od njene momčadi.

Za izbornu reformu u Ugarskoj.
BUDIMPEŠTA, 8. Odbor za izbornu reformu otrsio je preostale paragrafe osnove o izbornoj reformi. Grof Tisza zahvalio je Wekerleu, što je utro put sporazumu u pitanju izborne reforme. Wekerle javi, da će skorih dana prikazati Kući privremeni predračun; pošto predračun bude otrsien, izborna će reforma doći na raspravu pred punom Kućom.

Rasprava protiv nekih članova raspuštenog poljskog pomoćnog zbora.
BEČ, 7. Sutra počinje u Maramaros-Szigetu glavna rasprava protiv nekolicine pripadnika raspuštenog poljskog pomoćnog zbora. Povodi su raspravi ovi: Najveći dio bivšeg poljskog zbora, koji bijaše u području istočne fronte razmjšten, krenuto je dana 15 februara u 8 s. navečer svojevoljno prema istoku, pošto je uništio željezničku prugu, telegrafске i telefonske linije Smitn-Carnowitz i Luzan-Kotzmann, i to iz posadnih stanica zapadno od Carnovice i s očitom namjerom da se kroz naše linije protuče u Ukrajinu. Hvala zgodnim mjerama naših četa, uspjelo je, unatoč pokušanom otporu poljskog pomoćnog zbora, da se njegovom najvećom dijelu spriječi odlazak. Razoržano je neklih 120 oficira i 3500 ljudi tog zbora i otprmilju u Rusiju, gdje su se sudski izvijači vrlo žurno zapodili. Na osnovu onih izvijača tuženi su 91 oficir i 34 momka, koji sada imaju da se opravdaju pred ratnim sudom. Od prilike 100 pripadnika pomoćnog zbora saslušaće se kao svjedoci. Ostali pripadnici pomoćnog zbora, u koliko su austrijski ili ugarski državljanj, već su pregledani; oni koji nijesu dužni da služe i koji su nagjeni nesposobni za službu u narodnom ustanku biće otpušteni; ostali će po svojoj dužnosti služiti u c. i k. vojsci prema svojoj sposobnosti.

Izveštaj turskog glavnog stana.
CARIGRAD, 7. Glavni stan, 6. o. m. Fronta u Palestini: Blizu obale i istočno od Jordana obostrana artiljerijska vatra na mahove življa. Vatra naša artiljerije prinudila je neprijateljsku letjelicu da se spusti iza same neprijateljske linije.

Mir izmegju Turske i Kavkaske republike.
CARIGRAD, 8. Do izvještajima što su stigli Dorti, preljučer se potpisao ugovor o miru izmegju Turske i Kavkaske republike.

Telegrami della Redazione.
Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.
VIENNA, 7. Si comunica ufficialmente: 7 giugno 1918.

Teatro della guerra italiano:
A sud ovest, alle lotte d'artiglieria degli ultimi giorni si accompagnò di nuovo una più viva attività della fanteria. Sulla Diave inferiore presso Quero e Mori, sul Tonale, furono respinti riparti italiani. Sul Monte Spinuccia, con un'operazione di truppe d'assalto, abbiamo migliorato le nostre posizioni. Sul Monte Sisemol con una contropunta venne ribattuto l'attacco di un battaglione. Presso Asiago due punte nemiche fallirono sotto il nostro fuoco.

Bollettino del grande quartiere generale germanico.
BERLINO, 7. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 7. giugno 1918. Teatro della guerra occidentale: In una punta contro le linee francesi ad ovest del Kemmel abbiamo fatti prigionieri due ufficiali e 50 uomini.

Presso il gruppo d'eserciti del principe ereditario di Germania l'attività combattiva sul campo di battaglia si è limitata ad operazioni locali. A nord dell'Aisne ed a nord-ovest di Chateau-Thierry furono respinti attacchi parziali del nemico.

A sud-ovest di Serzy, dopo una forte preparazione d'artiglieria, abbiamo occupato le linee nemiche dall'una e dall'altra parte dell'Ardre. Abbiamo fatto 300 prigionieri.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

D. KASANDRIC odgovorni urednik. Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

RUGGERO GAMBEL - TRIESTE

Mi pregio rendere noto alla mia spett. clientela, che tengo a loro disposizione nei miei Magazzini di Trieste le seguenti merci:

Acido acetico 50/55 %	à Cor.	60.—	al Kg.
Acido acetico 78 %	à Cor.	96.—	al Kg.
Conserva di pomodoro concentrata, in botti da 250 Kg. ca.	à Cor.	22.—	peso netto.
Dire di pomodoro	à Cor.	6.—	Brutto per netto.
Cetriuoli in aceto	à Cor.	5.—	al Kg.
Deperoni in aceto	à Cor.	5.90	al Kg.
Sapone profumato da toilette	à Cor.	40.80	alla dozzina.
Ceresina	à Cor.	40.—	al Kg.
Grasso per cuoio	à Cor.	22.—	al Kg.
Scope di paglia di riso con due legature	à Cor.	4.—	al Kg.
„ „ „ „ tre	à Cor.	7.60	al Kg.
„ „ „ „ quattro	à Cor.	8.20	al Kg.
„ „ „ „ „	à Cor.	9.20	al Kg.

— (I prezzi s'intendono franco mio magazzino). —

Dev.
Ruggero Gambel - Trieste.

Modre galice 98 %

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripolić).

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka

podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE
R. VLAHOV
ZARA
ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Fratelli Mandel & Nipole

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcun spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnjega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

INTERESANTNA NOVOST!
za sve postolarice, postolare i t. d. uklanja sve mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata
Gibljivo-elastičan poplat od pletene željezne žice
nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod. Puzanje isključeno. Može se lako pribiti i odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija zaštita za poplate.
Proizvagaše u 9 različitih veličina t. j. u Br. 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44 i 46.
Cijena po jedinom paru uključivo pričvršćivanje čivo vijke za pričvršćivanje Kr. 5.20.
Gostovima i preprodavačima, znatna popusti

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAČA KLEIN — ZADAR (Dalmacija).

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 9.— Cigaretnog papira: Waldes II. 100/80 Kr. 15.— I. 100/60 Kr. 18.— Special (kao Job i Club) 100/100 Kr. 16.— «Samum» II. 120/80 Kr. 16.—
Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Smalliranih tablica za groblje sa i bez fotografije

„MAGNET“
žepne lampe svijetle bez baterije.

Električna Baterija K 3. komplet K 6.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/m. POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Acetilenskih lamp i gorila (beccucci)
osobito u aluminijum za ribanje
Kartica za mastiti robu svake vrsti i boje.
ZASTUPSTVO - ZADAR
Doštanski pretnac 74.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Špediter i ovlaštenu Trgovačko-Pomorski Mešetar. * * *

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Adrianopol, Aussig, Beograd, Braila, Brünn, Buchs, Budapest, Constantinopol, Haniburg, Lindau, Rotterdam, Salonique, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

God...
S...
Cijena Kr. 15.—; sa Na polugodiš...
Njemač...
izvještaji BERLI...
Veliki Zapa...
Vojna prechta: Artiler...
nički okrše...
Skupin...
stola: Donov...
padno od C...
da preotm...
mu samo r...
francuskih...
propade sa...
Uostal...
BERLI...
Veliki Zapa...
U pod...
Avre pojač...
Francuzi ju...
Beaumont-...
lokalni nap...
Purcuqa p...
Cutryja iz...
koji su pok...
padno od...
teških gut...
svojih izlaz...
BERLI...
Veliki Zapa...
Skupin...
stola: Jučer...
goviti kraj...
rijeke Matz...
Montemera...
preko Cuvil...
hu osvojeni...
iteljskoto...
Riquebourg...
neprijatelja...
jugoistočno...
Thiescourtil...
padi bijahu...
otesao nek...
Dru...
Ostali i...
kog glavnog...
«Objavite...
DON MARKO...
S k...
Što je...
lježeno, a o...
čete znati, z...
pliva on na t...
«veljuna» i «...
— on je nas...
Dulji je...
kako nam to...
misi, kad r...
sve godine...
krnevó na...
vezuje je po...
Glavni...
krnevala jes...
otimlje kori...
koje, s malim...
našim amo...
«Trubac...
Je li živo, ili...
li to neman...
jer se po p...
saznasmo, a...
čudestvenom...
te postidna...
da novu kuć...
Polaglje...
udarili vi u...
dorenu jedn...
golemim, i a...
a ne daje...